

Združenje občin Slovenije

The Association of Municipalities of Slovenia

E mail: info@zdruzenjeobcin.si

www.zdruzenjeobcin.si

Številka: 007-3/2014

Datum: 27. 11. 2014

Državni zbor Republike Slovenije

Vsem poslancem

gp@dz-rs.si

Državni svet Republike Slovenije

Vsem državnim svetnikom

gp@ds-rs.si

DRŽAVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	27-11-2014		
Šifra:	007-01/14-5		
Povezava:			
EPA:	144-VII	EU:	
Sign. zn.:			
Kratika:			

ZADEVA: STALIŠČE ZDRUŽENJA OBČIN SLOVENIJE GLEDE PREDLOGA NOVELE ZAKONA O LOKALNIH VOLITVAH IN PREDLOGA NOVELE ZAKONA O LOKALNI SAMOUPRAVI

Spoštovani!

Združenje občin Slovenije podaja svoje stališče do Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah (ZLV-J), EPA 145-VII, ter Predloga zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o lokalni samoupravi (ZLS-S), EPA 144-VII, ki ju je v državnozborski postopek vložila skupina poslancem s prvopodpisanim Janijem Moderndorferjem.

V Združenju občin Slovenije ne nasprotujemo ureditvi oziroma kriterijem, ki določajo, pod kakšnimi pogoji državljan lahko kandidira za javne funkcije, ter možnosti, da občani lahko preverijo, kakšno zaupanje ima njihova županja oziroma župan. Vendar smo ob pregledu predlogov novel ZLV-J in ZLS-S ugotovili, da gre za predloge, ki so že bili podani in do katerih smo že v preteklosti imeli številne pomisleke. Menimo, da tudi tokratni predlogi niso preiščeni in dodelani do te mere, da bi bili primerni za sprejem. Predlagamo, da področje omejitev kandidiranja in opravljanje voljene funkcije s celovitim pristopom uredi in spremembo zakonodaje pripravi Vlada RS.

V kolikor se bo večina poslank in poslancev Državnega zbora RS vendarle odločila, da sta navedena predloga novel kot tudi ostali »funkcionarski« zakoni primerni za nadaljnjo obravnavo in sprejem, v Združenju občin Slovenije podajamo pripombe na predlagano ureditev in predloge amandmajev.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah (ZVL-J)

K Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah (ZLV-J) predlagamo, da se sprejme naslednji amandma:

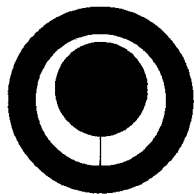
Amandma - nov drugi člen, ki dopolnjuje prvi odstavek 72. člena zakona

Združenje občin Slovenije

Dunajska cesta 156, 1000 Ljubljana, Slovenija

tel: +386 (1) 230 63 30

fax: +386 (1) 230 63 36

Združenje občin Slovenije

The Association of Municipalities of Slovenia

E mail: info@zdruzenjeobcin.si

www.zdruzenjeobcin.si

Na koncu besedila prvega odstavka 72. člena zakona se doda stavek: »Vsak kandidat mora h kandidaturi priložiti pisno izjavo, da ni bil obsojen na nepogojno kazen zapora, ali priložiti potrdilo o nekaznovanosti iz kazenske evidence.«

Obrazložitev

Menimo, da je predlagana novela nepopolna, saj pušča odprto vprašanje dokazovanja, da kandidat ni bil pravnomočno obsojen na nepogojno kazen zapora. Zakon o lokalnih volitvah bi bilo zato potrebno dopolniti v 72. členu, ki določa, kaj mora vsebovati kandidatura ter kaj mora biti priloženo kandidaturi. V 72. členu bi bilo potrebno določiti, da je kandidaturi potrebno priložiti pisno izjavo kandidata, da ni bil obsojen na nepogojno kazen zapora, oziroma se kandidaturi priloži potrdilo o nekaznovanosti iz kazenske evidence.

Drugi in tretji člen postaneta tretji in četrti člen.

Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o lokalni samoupravi (ZLS-S)

Načeloma podpiramo predloge, da pravni red določi odpoklic župana s strani občanov, vendar mora biti urejen na način, da bo sistem transparenten, z ustreznimi varovalkami, ki bodo preprečevale zlorabe. Če je širše javno mnenje v lokalni skupnosti, da je delo izvoljenih funkcionarjev absolutno pod pričakovanji, ali da celo nastaja škoda, menimo, da je korektno, da se omogoči predčasno razrešnico. Poleg odpoklica župana smo stališča, da, v izogib političnim zlorabam, izražena nezaupnica na referendumu avtomatsko razreši vse funkcionarje v občini, tako župana kot člane občinskega sveta. Posledično se izvedejo celotne nadomestne volitve tako za župana kot za člane občinskega sveta.

Iz vidika stabilnosti in učinkovitosti sistema lokalne samouprave je namreč nujno vgraditi varovalke, ki bodo omogočale korektno in nepopulistično delo občinskih organov brez pritiska vsakodnevnih groženj po referendumih. Najprej mora biti določen ustrezen odstotek volivcev, ki lahko vložijo pobudo za razpis referendumu, ustrezno tehten odstotek volivcev, ki lahko zahteva razpis referendumu, ter ustrezno volilna udeležba na referendumu o odpoklicu župana in članov občinskega sveta.

K Predlogu zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o lokalni samoupravi (ZLS-S) predlagamo, da se sprejmejo naslednji amandmaji:

Amandmaji k 2. členu predloga zakona, ki dodaja 42.a člen zakona:

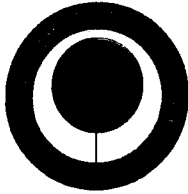
Prvi odstavek se spremeni tako, da se glasi: »Občani lahko odpokličejo župana in člane občinskega sveta. Glasovanje o odpoklicu župana in članov občinskega sveta

Združenje občin Slovenije

Dunajska cesta 156, 1000 Ljubljana, Slovenija

tel: +386 (1) 230 63 30

fax: +386 (1) 230 63 36

Združenje občin Slovenije

The Association of Municipalities of Slovenia

E mail: info@zdrufenjeobcin.si

www.zdrufenjeobcin.si

se lahko izvede najprej po preteku dvanajstih mesecev od objave izida volitev v uradne glasilu oziroma najkasneje dvanajst mesecev pred rednimi lokalnimi volitvami.«

V celotnem členu se za besedo »župan« oziroma »župana« doda »in člani občinskega sveta« oziroma »in članov občinskega sveta«.

Obrazložitev

Menimo, da je poleg odpoklica župana potrebno dati možnost volivcem, da z izraženo nezaupnico na referendumu razreši vse funkcionarje v občini, tako župana kot občinski svet. Vežanost sočasne razrešitve obeh organov oziroma funkcionarjev bi lahko zmanjšala možnost zlorabe predlaganega instituta odpoklica, hkrati pa bi spodbujala oba organa k bolj konstruktivnemu sodelovanju in delitvi politične odgovornosti.

Poleg tega menimo, da je smiselno omejiti možnost odpoklica župan in občinskega sveta na eno leto po in pred rednimi lokalnimi volitvami. Obdobje šestih mesecev po izvedenih volitvah oziroma šest mesecev do izteka mandata je prekratko, da bi bilo smotno uvajati in izpeljati postopek odpoklica, hkrati pa obstaja velika verjetnost manipulacije z institutom, ker se ga lahko izrabi v kontekstu volilne kampanje. Izvedba referenduma o odpoklicu in izvedba rednih lokalnih volitev v roku šestih mesecev pa bi občini povzročila tudi ogromne stroške.

Deveti odstavek se spremeni tako, da se glasi: »Če je na podlagi ugotovitve občinske volilne komisije odpoklic veljaven, prične občinska volilna komisija takoj s postopki za predčasne volitve. Županu in občinskemu svetu mandat preneha z izvolitvijo župana oziroma s konstituiranjem novega občinskega sveta. Od odpoklica in do izvolitve novega župana lahko župan opravlja le tekoče posle.«

Obrazložitev

Sočasen odpoklic vseh funkcionarjev bi povzročil blokado delovanja občine in izvajanja zakonskih nalog, zato v skladu z analogijo ureditve na državnem nivoju predlagamo prenehanje mandata z dnem imenovanja novega župana oziroma s konstituiranjem novega občinskega sveta. V tem času lahko »odpoklican« župan opravlja le tekoče posle.

Lep pozdrav,

Robert SMRDELJ

Predsednik Združenja občin Slovenije

Združenje občin Slovenije

Dunajska cesta 156, 1000 Ljubljana, Slovenija

tel: +386 (1) 230 63 30

fax: +386 (1) 230 63 36

Zdravje, Mediji, Civilna Skupnost

Verdijeva ulica 10
6000 Koper
zmos@koper.si

Št.: 030-1/2014-3
Datum: 1. 12. 2014

DRŽAVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	01-12-2014
Šifra:	030-01/14-5
Povezava:	
EPA:	144-VII EU:
Sign. zn.:	
Kratice:	

Republika Slovenija
Državni svet
Šubičeva 4
1000 Ljubljana
gp@ds-rs.si

Zadeva: Stališče do Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi

Spoštovani,

Po določbah Evropske listine o lokalni samoupravi (MELLS) prebivalci lokalne skupnosti uresničujejo pravico do lokalne samouprave preko demokratično izvoljenih predstavniških organov (skupščin ali svetov), ki imajo lahko njim odgovorne izvršilne organe (npr. župane). Načelo delitve oblasti je torej uveljavljeno tudi na področju lokalne samouprave. Gre za ločitev normativne in izvršilne veje oblasti, ki je v primerjavi z delitvijo oblasti na državni ravni dosledneje izvedena, saj sta občinski svet in župan zaradi njune neposredne izvolitve samostojnejša in bolj neodvisna drug od drugega. Župan, ki je poleg občinskega sveta najpomembnejši organ občine, ima v razmerju do občinskega sveta močnejši položaj, kot bi ga imel, če bi ga izvolil občinski svet izmed svojih članov. Ker župan ni neposredno odgovoren občinskemu svetu, ga ta tudi ne more razrešiti. Te možnosti nimajo niti volivci v obliki odpoklica, ampak lahko župana po sedanjih ureditvi razreši le državni zbor na predlog vlade. Župan je tako kot nosilec izvršilne funkcije politično odgovoren le zakonodajnemu organu, ne pa tudi občinskemu svetu kot predstavniškemu organu lokalne skupnosti.

Institut odpoklica župana je torej potreben, saj to terjajo demokratični principi in dejstvo, da je župan neposredno izvoljen od občanov. Potreba po tem pa je navsezadnje tudi posledica siceršnjega nezaupanja ljudi v oblastne funkcije. In prav potreba po celoviti in primerljivi ureditvi odpoklica različnih nosilcev oblasti je razlog, zakaj ni primerna kakršnakoli parcialna rešitev.

Institut odpoklica oz. razrešitve župana vsekakor pomeni poseg v volilno pravico, zato tovrsten način uveljavljanja politične odgovornosti odpira tudi pomembna pravna vprašanja. To so npr. ustreznost njegove umestitve v pravni sistem (predvsem tudi z vidika, kako je to vprašanje rešeno za druge predstavnike oblasti, kar pa, kot vemo, ni), kakšni naj bodo vsebinski pogoji za odpoklic, po kakšnem postopku naj bo izveden (potreba po jasnih, nedvoumnih in natančnih postopkovnih pravilih), kdo naj odloča o odpoklicu oz. kakšne omejitve izvedbe odpoklica naj veljajo (kakšna večina naj bo kot najbolj primerna dosežena, kaj je še razumen in dovolj zahteven kvorum udeležbe), ali naj se odpoklic morda uredi po vzoru konstruktivne nezaupnice (ko bi predlog za odpoklic uspel le v primeru, če bi bil hkrati izvoljen kandidat, ki ga predlagajo predlagatelji odpoklica) in podobno. Ko gre za odpoklic s strani volivcev, je npr. pomembno tudi, kdaj in kolikokrat lahko volivci uporabijo to možnost (npr. ne prej, kot pred potekom polovice mandata, zgolj enkrat ipd.), v katerih primerih bi odpoklic avtomatično pomenil tudi razpust občinskega sveta, kdo naj bi vodil in opravljal postopkovna opravila (npr. občinska volilna komisija ali kdo drug). Vse to pa so vprašanja, ki terjajo temeljit premislek, saj naj bi rešitve veljale na daljši rok.

Posebno vprašanje je tudi morebitna prekomernost posega (pri oblikovanju normativne ureditve je treba imeti pred očmi njegovo skladnost z načelom sorazmernosti kot enim od načel pravne države; gre za t. i. strogi test sorazmernosti, kjer se presoja upravičenost oz. nujnost potrebe po točno taki ureditvi, primernost posega v smislu dosega zasledovanega cilja in pa sorazmerje med težo posledic predvidenega posega in koristmi, ki bodo z njim dosežene).

Potreben bi bil tudi premislek o uveljavljanju pravne odgovornosti, to pomeni, da bi bilo treba dograditi (po potrebi tudi spremeniti) ureditev iz 90. a do 90. č člena Zakona o lokalni samoupravi glede predlagateljev, postopka in pa razlogov predčasne razrešitve župana in občinskega sveta (npr. da bi namesto državnega zbora odločilno vlogo imel od politike manj odvisen organ itd.).

Naslednji (oz. hkraten) korak pa je ureditev uveljavljanja politične odgovornosti, ki je pridržana volivcem, ob upoštevanju gornjih navedb oz. omejitev (ne prej, kot po preteku vsaj prvega leta mandata, ne večkrat znotraj mandata, dovolj zahteven kvorum udeležbe ipd.).

V ZMOS glede na vse navedeno menimo, da nobena ad hoc rešitev (kar predlagana je ni dobra, temveč obravnavana problematika terja širšo razpravo, ki bo pripeljala do smiselnih in uravnoveženih, pa tudi dolgoročnih rešitev.

Lepo vas pozdravljamo.

Dr. Miloš Senčur, l. r.
Sekretar združenja

Skupnost občin Slovenije

Partizanska 1, 2000 Maribor, tel.: 02 234 15 00, faks: 02 234 15 03
www.skupnostobcin.si, info@skupnostobcin.si

Maribor, 1. december 2014

DRŽAVNI SVET RS

Šubičeva 4
1000 Ljubljana

gp@ds-rs.si

DRŽAVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	01-12-2014
Šifra:	003-0114-5
Povezava:	004-0314-15
EPA:	144-VII, 145-VIII EU:
Sign. zn.:	
Kratice:	

ZADEVA: Stališče Skupnosti občin Slovenije do Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah (ZL-V) - skrajšani postopek, EPA 145-VII in Predloga zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o lokalni samoupravi (ZLS-S) - skrajšani postopek, EPA 144-VII

Skupnost občin Slovenije vam v nadaljevanju posreduje mnenje na s strani poslanske skupine vloženi predlogov sprememb dopolnitev Zakona o lokalni samoupravi in Zakona o lokalnih volitvah.

Glede na predlagano **spremembo tretje točke prvega odstavka 37. člena ZLS**, kjer se črta besedna zveza »daljšo od šest mesecev«, izpostavljam, da pristajamo na spremembo le, v kolikor bodo strožji razlogi za prenehanje mandata bili sprejeti tudi v Zakonu o Državnem svetu, Zakonu o poslancih in Zakonu o volitvah predsednika republike, katerih predlog sprememb in dopolnitev je prav tako vložila skupina poslancev.

Pomeni, da veljajo strožji razlogi za prenehanje mandata za vse funkcionarje in ne samo za funkcionarje na lokalni ravni. Predlagamo, dejansko hkratno spremembo vseh navedenih zakonskih predpisov.

Opozarjamo, da bi s **predlagano dopolnitvijo ZLS - z novim 42. a členom**, ki govori o institutu odpoklica župana, imelo za posledico, da bi v manjših občinah lahko pripeljalo do zlorab instituta v smislu političnega obračunavanja in posledično do destabilizacije občin.

Ob tem izpostavljam, da ne morejo in niso edini in glavni problem v državi župani. Ista pravila morajo veljati za vse funkcionarje, torej tudi za predsednika, poslance, župane, svetnike, itd.

Vztrajamo na sočasnem vnosu instituta odpoklica za vse funkcionarje.

Na **predlagano dopolnitvijo 5. člena ZLV in v povezavi s tem dopolnjeni 103. člen ZLV**, ki dodaja novi izločitveni kriterij, ki omejuje pasivno volilno pravico, predlagamo, da se iz previdnosti in v izogib morebitnih nejasnosti, vnese v 5. člen za novim tretjim odstavkom novi odstavek, ki se glasi: »Ne glede na prejšnji odstavek ima pravico biti voljen posameznik

po zakonski rehabilitaciji, skladno s Kazenskim zakonikom.« Enako velja tudi za kandidate za župane po 103. členu ZLV.

V želji po uspešnem sodelovanju vas lepo pozdravljamo.

S spoštovanjem,

Jasmina Vidmar,
Generalna sekretarka